

میوه شب‌عید، برای سفره مردم یا انبارها و بیابان‌های اطراف شهر؟!

نگذارید مانند سال‌های قبل عده‌ای با طمع افزایش قیمت، میوه‌های شب‌عید مردم را احتکار و در نهایت به فساد و تباهی بکشانند

سپهرغرب، گروه اقتصادی – عباس سریشی؛ هرچند طبق قانون و مصوبات دولتی وظیفه همه سازمان‌ها، نهادها و دستگاه‌های اجرایی از قبیل وزارت جهاد کشاورزی، وزارت صمت، اتاق اصناف، سازمان تعاون روستایی، میادین میوه و تره‌بار، بازارچه‌ها و همچنین خرده‌فروشی‌ها و تیم‌های ستاد تنظیم بازار... در خصوص نظارت بر توزیع و قیمت‌گذاری، تنظیم بازار و عرضه میوه شب‌عید کاملاً مشخص شده و در چنین ایامی شرح وظایف و بایستگی‌های به آنان ابلاغ می‌گردد اما صرف نظر از اینکه کدام‌یک از آن‌ها محوری‌ترین وظیفه را در این میان داشته و متعاقباً چه عملکردی را از خود به جای خواهد گذاشت، در این سال‌های توزیع میوه دولتی روندهای متفاوت و پر نوسان را به خود دیده که این امر نشان می‌دهد در زنجیر عرضه میوه شب‌عید در طول سال‌های گذشته، حلقه مفقوده‌ای وجود دارد که نهادهای مسئول و رسانه‌ها بر روی آن تمرکز زیادی نکرده و لاجرم متغیرهای زیادی ازجمله واردات میوه، سرمازدگی، حضور پررنگ دلالان و... توانسته‌اند به خوبی تأثیرات مخرب و منفی خود را در قالب کمبود و افزایش قیمت و یا ناعادالتی و نابرابری در سیستم توزیع بر این بازار تحمیل کنند.

در واقع توجه به این موضوع از آن حیث دارای اهمیت است که به دلیل افزایش سرسام‌آور قیمت آجیل (که عملاً آن‌را از سفره دید و بازدیدهای بسیاری از خانواده‌های ایرانی حذف کرده) و یا محدودیت‌های خاص در مصرف شیرینی و شکلات لاجرم این میوه (در سه رقم سبب، پرتقال و کیوی) است که امروزه دیگر به عنوان اصلی‌ترین و در دسترس‌ترین عنصر پذیرایی در دید و بازدیدها مورد توجه قرار گرفته است.

البته در بررسی و واکاوی علل بروز این مسئله گرانی و کمبود میوه) عمده کارشناسان و صاحب‌نظران بر این عقیده‌اند که هرچند موضوعات مختلفی می‌تواند در بروز این وضعیت دخیل باشد اما شکی نیست که معضل انبارداری و احتکار میوه توسط دلالان در سال‌های اخیر با دو تأثیر عمده در قالب ایجاد کمبود مصنوعی و متعاقباً زمینه‌سازی برای فساد و بروز رقتن این محصولات بیشترین سهم را در به‌وجود آمدن کمبود و گرانی میوه دربرداشته که با توجه به

تبعات اقتصادی، روانی و فرهنگی آن بسیار لازم است تا متولیان تنظیم بازار و نظارت و بر قیمت‌ها و شبکه توزیع با قبول و تعمدق در این واقعیت تلخ یک بار برای همیشه به‌دنبال تعریف راهکاری منطقی و عقلانی برای مرتفع نمودن آن و متعاقباً تعریف مجازات برای عاملان آن باشند.

موضوع این است که ماساوی دیگر اقلام پذیرایی مرسوم و متداول در ایام عید اما میوه کالایی است که عموماً در یک دوره حدود ۱۵ الی ۲۰ روز مصرف می‌شود، اما فشار برای خرید این کالا صرفاً در دو یا سه روز پایانی سال است که به اوج خود رسیده و همین امر باعث افزایش تقاضا و بهم خوردن میزان تقاضا می‌شود.

البته ناگفته نماند که دستگاه‌های مسئول نیز برای مرتفع نمودن این امر و با عنوان این خبر که میوه مورد نیاز شب‌عید از مدت‌ها قبل و به اندازه کافی در انبارها و سردخانه‌ها ذخیره شده و جای هیچ‌گونه نگرانی برای این موضوع وجود ندارد و کمبودی به لحاظ میوه نخواهیم داشت؛ سعی در آرام نمودن جو روانی بازار و اعصاب مردم دارند.

اما ناخواسته در این میان فرصت مناسبی نیز برای سوءاستفاده دلالان و فرصت‌طلبان مهیا و باعث می‌شود تا به روش‌های گوناگون ضمن خارج نمودن سهمیه توزیع دولتی از چرخه فروش به مردم و احتکار این میوه‌ها در انبارها، سردخانه‌ها و حتی خانه‌ها تلاش کنند تا در روزهای پس از عید آن‌ها را به چند برابر قیمت دوباره به بازار برگردانند. زیرا تقریباًبیشتر میوه‌های تهیه‌شده برای شب‌عید در همان یک هفته اول سال مصرف شده و مردم مجبورند تا دوباره برای خرید اقدام کنند که طبیعاً همین امر هزینه‌های بیشتری را برایشان خواهد داشت.

به دیگر سخن عمده محتکران و دلالان به مجرد اطلاع از میزان ذخیره یا واردات میوه، با به هم زدن معادله عرضه و تقاضا و عدم عرضه، حجم بالایی از میوه شب‌عید را برای روزهای بعد کنار گذاشته و باعث می‌شوند تا میوه‌ها گران‌تر از قیمت واقعی به دست مصرف‌کننده برسد. در حالی‌که حل این تعارض که چرا به رغم تأکید مدیران در خصوص وفور میوه و کنترل بازار و حتی برپایی مراکز توزیع میوه تنظیم بازاری باید شاهد چنین کمبودهای مصنوعی و متعاقباً

افزایش قیمت هستیم موضوعی است که طی این چند سال اذهان بسیاری را به خود مشغول و بدتر از همه اینکه حتی پاسخ مشخصی هم برای آن پیدا نشده است.

******روایت فاجعه‌بار فساد میوه‌های شب‌عید حالا البته اگر همه داستان میوه شب‌عید تنها به بحث احتکار و گران‌فروشی و یا حتی روایت مراکز عرضه که در پشت پستوها و انبارها شبانه با سوا کردن میوه درشت از ریز، روانه کردن میوه خوب به بازار آزاد و قالب کردن میوه ریز و متوسط به مردم به‌عنوان میوه دولتی، ختم می‌شد، بازهم می‌شد تحمل کرد اما واقع امر اینجاست که این موضوع یک زاویه و صحنه دیگر هم دارد که به مراتب سیاهتر، غیر انسانی‌تر و حتی فاجعه‌بارتر از دو موضوع قبلی است.

اینکه وقتی در این ایام به دلیل تورم، گرانی و افزایش سطح فقر بسیاری از خانواده‌های ایرانی برای کم‌رنگ کردن سفره عید خود باید هزینه‌های بسیار زیادی را بپردازند و بعضاً حتی از خرید برخی اقلام پذیرایی به‌خصوص میوه به علت گرانی محروم‌اند اما هر سال و به مجرد گذشت یکی دوماه از سال جدید جسته و گریخته در شبکه‌های اجتماعی و اخبار رسمی شاهد انتشار اخباری مبنی بر فساد و دورریز میلیون‌ها کیلو میوه‌ای می‌شویم که ظاهراً قرار بوده رونق‌بخش سفره‌های ایام عید باشد اما به دلیل فقدان نظارت و برخورد از سوی مسئولان و دولتمردان و نیز طمع و حرص عده‌ای محتکر و انباردار از خدا بی‌خبر آفتقر در انبار و سردخانه ی گنج باغ و پستو ماندند تا در نهایت به دلیل گندیدگی و فساد و عدم قابلیت استفاده دیگر چاره‌ای جز معدوم و دفن کردن آن‌ها در بیابان‌های بیرون شهر وجود ندارد.

میوه‌هایی که می‌شد در موقع مناسب با تزریق آن‌ها به شرایح‌های توزیعی بازار به دست مصرف‌کننده واقعی رسیده و ضمن شکست و کاهش قیمت، امکان دسترسی قابل قبول همه اقشار به‌خصوص طبقه متوسط و ضعیف جامعه نیز به این مواهب الهی فراهم کرد.

البته روایت تلخ انبار کردن میوه شب‌عید در کشور و حتی شهر ما حرف تازه‌ای نیست که کسی آنرا نشینده و یا مسئولی بخواهد از انکار آن برآید، چراکه در فروردین و اردیبهشت سالی که گذشت

شاهد عرضه مقادیر بالایی از پرتقال و سیب در بازارها و مغازه‌ها بودیم و قطعاً جای انکاری باقی نمانده که این همان مرکباتی است که باید مدت‌ها قبل و در شب‌عید به مردم فروخته می‌شد اما به لطف وجود عده‌ای از خدا بی‌خبر مدت‌ها در انبار مانده و حالا با کیفیتی بسیار پایین اما با قیمتی چند برابری سر از سبزه‌میدان و سر گذرو... درآورده و یا در فاجعه‌بارترین حالت به دلیل فساد قابلیت مصرف را ازدست داده و باید شاهد دورریز آن‌ها در بیابان باشیم.

در واقع این محصولات تنظیم‌بازاری ظاهراً و تحت هیچ عنوانی نباید در انبارها می‌ماندند و سردخانه‌داران جزء و حتی غرقه‌داران، مسئول اقتشار به‌خصوص طبقه متوسط و ضعیف جامعه نیز به این مواهب الهی فراهم کرد.

البته روایت تلخ انبار کردن میوه شب‌عید در کشور و حتی شهر ما حرف تازه‌ای نیست که کسی آنرا نشینده و یا مسئولی بخواهد از انکار آن برآید، چراکه در فروردین و اردیبهشت سالی که گذشت

فجایعی چه توضیحی داشته و توپ آن‌را به

زمین چه کسی خواهند انداخت چندان مهم نیست زیرا از منظر مردم مقصر اصلی این اتفاقات ناخوشایند کسی جز خود این مسئولان بی‌تفاوت و متعاقباً محتکران و دلالان نیستند که میوه مورد نیاز مردم را در انبارها و سردخانه‌ها دیو کرده و حاضر نیستند در زمانی که تقاضا در بازار وجود دارد، آن‌را نه مفت و جانی بلکه با قیمت مناسب و مصوب عرضه کنند و حالا که با گذشت ایام تعطیلات، دید و بازدید و رسیدن میوه‌های تابستانی تقاضای این میوه‌ها کاهش پیدا کرده و حجم بالایی از آن‌ها با کاهش کیفیت و یا فساد روبه‌رو شده‌اند چاره‌ای جز معدوم کردن آن‌ها در شب تاریک و میان بیابان ندارند.

■ **مسئولان از هم‌اکنون به فکر چاره کار باشند** و اما با توجه به اینکه در روزهای آتی شاهد برپایی غرفه‌های عرضه میوه دولتی برای شب‌عید هستیم و تقاضا نیز برای این محصولات افزایش خواهد یافت همانگونه که از مردم انتظار می‌رود ضمن خرید به اندازه و متناسب با نیاز، ضمن جلوگیری از کمبود و متعاقباً افزایش احتمال فساد همان میوه‌ها در خانه، کمک‌حال مسئولان و متولیان باشند اما به‌صورت خاص نیز از همه دست‌اندرکاران (از بالاترین رده‌های تصمیم‌گیری

تأثیر تحریم‌های غرب بر روسیه؛

تحریم‌های غرب اقتصاد روسیه را فلج می‌کند؟

سپهرغرب، گروه اقتصادی؛ در پی حمله روسیه به اوکراین؛ طی دو هفته اخیر بسیاری از کشورهای جهان اقتصاد روسیه را با تحریم‌های زیادی مواجه کرده‌اند.

پنجشنبه ۵ اسفندماه بود که روسیه پس از یک ماه تنش در مرزها اوکراین به این کشور حمله کرد و به مقامات این کشور هشدار داد که در صورت عدم خلع سلاح آنان و مشارکت در خواسته‌های ناتو و غرب به این تهاجم ادامه خواهد داد.

پس از این حمله بود که آمریکا و اتحادیه اروپا مطابق هشدارهای قبلی که به روسیه داده بودند تحریم‌های را علیه این کشور وضع کردند، تحریم‌های که هر روز دامنه آن زیادتر می‌شود و به نظر می‌رسد نه روسیه را تهاجم به اوکراین دست بردارد و نه غرب از تحریم‌های ضد روسی دست بکشد.

از طرف دیگر کشورهای غربی و اعضا ناتو مدام بر طبل تحریم روسیه می‌کوبند و در حالی که اعلام کرده‌اند هیچ نیروی نظامی را به تلافی حمله روسیه به اوکراین، گسیل نخواهند کرد، اما بر تحریم شدید روسیه تأکید کرده‌اند و پس از تهاجم امروز روسیه به اوکراین نیز اعلام کرده‌اند متناسب با اقدام روسیه تحریم‌های بی سابقه و شدید بیشتری را علیه مسکو به اجرا خواهند گذاشت. طبیعتاً ادامه تحریم‌ها روسیه سبب خواهد شد این کشور با مشکلات اقتصادی زیادی مواجه شود به طوری که هم اکنون بیشتر بخش‌های اقتصادی روسیه با تحریم‌های زیادی روبه‌رو شده‌اند.

در این گزارش قصد داریم اثرات این تحریم‌ها را بر بخش‌های مختلف اقتصاد روسیه بررسی کنیم.

۱- انرژی

بخش انرژی روسیه مطمئناً از تحریم‌های غرب ضربه خواهد خورد و این ضربه بزرگی خواهد بود، به طوری که فروش انرژی حدود ۶۰ درصد از صادرات روسیه و ۳۶ درصد از درآمدهای بودجه روسیه را تشکیل می‌دهد. بسیاری از کشورهای اتحادیه اروپا، آمریکا، کانادا و برخی کشورهای آسیایی واردات انرژی از اروپا را تحریم یا به شدت کاهش داده‌اند. این در حالی است که این کشورها نیاز مبرمی به واردات انرژی از روسیه داشتند به همین دلیل شاهد افزایش قیمت شدید انرژی در سراسر جهان هستیم و قیمت نفت، گاز، بنزین در بازارهای جهانی به شدت افزایش یافته است.

ازجمله مهم‌ترین تحریم‌های انرژی روسیه می‌توان به متوقف کردن پروژه نورد استریم دو اشاره کرد، طرحی که گاز روسیه را به آلمان و اتحادیه اروپا می‌رساند و بیشتر سرمایه‌گذاری آن را شرکت گاز پروم، غول انرژی روسیه انجام داده

کشورهای اتحادیه اروپا هر گونه پرواز هواپیماهای خود به مقصد روسیه ممنوع کردند

و هم‌زمان به خطوط پرواز خود نیز دستور دادند جلوی فرود هواپیماهای روسیه را بگیرد و رسماً آسمان اروپا را به روی روس‌ها بستند.

از طرف دیگر اتحادیه اروپا و انگلیس هرگونه سرمایه‌گذاری در کشور روسیه را مورد هدف تحریم‌های خود قرار داده و سرمایه‌گذاران را با جریمه‌های سنگین مواجه خواهد کرد.

ممنوعیت پهلوگیری کشتی‌های روسی دربنادر بریتانیا، ممنوعیت مشارکت در سرمایه‌گذاری‌های جدید در مناطق تحت پوشش روسیه توسط آمریکایی‌ها، تحریم شرکت هواپیمایی ایرفلوت روسیه توسط فرانسوی‌ها، ممنوعیت صادرات قطعات الکترونیکی، محصولات مرتبط با هوافضا و مخابرات و فروش محصولات مرتبط با ساخت هواپیما توسط اتحادیه اروپا و ممنوعیت تعمیر هواپیماهای روسی توسط آمریکا از دیگر تحریم‌ها مرتبط با بخش زیربنایی روسیه بوده است، از طرف دیگر شرکت کشتیرانی مرسک دانمارک نیز اعلام کرد دیگر خدماتی به شرکت‌های کشتیرانی روسیه ارائه نخواهد کرد.

۴-صنعت

بسیاری از شرکت‌ها و کارخانه‌ها نیز در پی حمله روسیه به اوکراین فعالیت‌های تجاری خود در روسیه را ملغی کرده‌اند به طوری که شرکت بنز رسماً فعالیت‌های کامیون‌سازی خود دراین کشور

متوقف کرده و در پی آن تویوتا و فولکس واگن و فورد به فعالیت‌های خود دراین کشور پایان دادند. ممنوعیت صادرات، صادرات مجدد، فروش یا عرضه مستقیم یا غیرمستقیم هر کالا، خدمات یا فناوری به مناطق تحت پوشش روسیه به آمریکا؛ ممنوعیت صادرات برای طیف گسترده‌ای از کالاها و فناوری‌ها به اروپا، ممنوعیت ارائه کمک‌های فنی، دلالی، ساخت و ساز یا خدمات مهندسی که مستقیماً به زیرساخت‌ها در مناطق تحت کنترل غیردولتی در بخش‌های حمل و نقل، مخابرات، انرژی و نفت، گاز و مواد معدنی توسط این اتحادیه از مهم‌ترین تحریم‌های غرب علیه روسیه است.

فرانسه نیز خرید کالاهای لوکس، قلیق‌های تفریحی و وسایل نقلیه لوکس ممنوع کرد و تجارت شرکت‌های روسی در بورس لندن به حالت تعلیق درآمده است. آمارهای گمرکی روسیه نشان می‌دهد کشورهای تحریم‌کننده روسیه در سال گذشته میلادی سهمی ۵۴ درصدی به ارزش ۴۲۵ میلیارد دلار در کل تجارت خارجی روسیه داشته‌اند. مخصوصاً ۲۷ عضو اتحادیه اروپا و ایالات متحده آمریکا که سیستم بانکی روسیه را هدف شدیدترین تحریم‌ها قرار داده‌اند، در مجموع سهمی ۴۰ درصدی در تجارت خارجی روسیه دارند.

امین محمودی

۳-زیربنایی